

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Barbary Pořízkové a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci **žalobce: Finanční úřad v Opavě**, se sídlem Masarykova třída 2, Opava, proti **žalovanému: Úřad pro ochranu osobních údajů**, se sídlem Pplk. Sochora 27, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 1. 2009, zn. INSP1-7017/07-20, a ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 6. 2012, č. j. 11 Ca 91/2009 - 33, o návrhu na přiznání odkladného účinku,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl rozklad žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 10. 2008, zn. INSP1-4760/08-8, jímž byla stěžovateli uložena pokuta ve výši 10 000 Kč, a to za neposkytnutí součinnosti při kontrole ve věci zpracování osobních údajů žalobcem. Napadeným rozsudkem byla zamítnuta také žaloba na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, který žalobce spatřoval v provádění nezákonné kontroly, která v době podání žaloby stále trvala.

Stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V návrhu uvedl, že po něm žalovaný v rámci incidenční kontroly vyžaduje umožnit mu nahlédnout do daňového spisu společnosti OSTROJ, a.s., a to do písemností, které se týkají trestního řízení vedeného proti V. T., předsedovi představenstva uvedené společnosti, s tím, že spis je také možno okopírovat a poslat žalovanému.

S tímto postupem stěžovatel nesouhlasí. Dle jeho názoru je uvedený požadavek žalovaného nezákonný, neboť zasahuje do rozsahu působnosti a pravomoci stěžovatele, který byl v rozhodné době vymezen zejména zákonem č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění účinném za posuzované období (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“), a zákonem č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

Žalovaný kontrolu zahájil na základě stížnosti V. T. ve věci nezákonného zpracování jeho osobních údajů. Dle stěžovatele se předmětný spis týká daňové kontroly

právnícké osoby, obsahuje listinné důkazy, v jejichž textu se sice mohou nahodile vyskytovat i osobní údaje jmenovaného, nicméně o shromažďování osobních údajů se nejedná. Tyto listiny navíc stěžovatel získal pro účely důkazního řízení od orgánů činných v trestním řízení, které je získaly na základě mezinárodního dožádání ze země, se kterou nemá Česká republika uzavřenou dvoustrannou dohodu, a proto se jejich poskytování dalším osobám řídí trestním řádem.

Za nesplnění povinnosti zpřístupnit žalovanému předmětný daňový spis byla stěžovateli žalovaným uložena pokuta ve výši 10 000 Kč. Následně byl stěžovatel opakovaně dne 4. 3. 2009 ke splnění uvedené povinnosti žalovaným vyzván, a to pod hrozbou další sankce.

Nepřiznání odkladného účinku a v tomto důsledku vydání požadovaných listin z daňového spisu má za následek negativní dopady, které již není možno v budoucnu zvrátit. Vydáním listin dojde k porušení ustanovení § 24 zákona o správě daní a poplatků.

Kromě uvedeného porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost a oprávnění poskytovat informace z daňového řízení toliko orgánům oprávněným ke kontrolní činnosti při správě daní (§ 24 zákona o správě daní a poplatků) dojde také k porušení trestního řádu.

Žalovanému navíc nepřísluší vyhodnocovat důkazní prostředky založené v daňovém spisu, a to ani z hlediska jemu svěřených zákonných kompetencí. Faktické porušení příslušných zákonných ustanovení nelze žádným způsobem zhojit, resp. následky by musely být odstraněny za vyvinutí nepřiměřené námahy. Případné uložení nápravných opatření ze strany žalovaného by mohlo dokonce vést až k likvidaci listinných důkazních prostředků.

Stěžovateli není znám žádný důležitý veřejný zájem, s nímž by bylo přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v rozporu, naopak ve veřejném zájmu je řádné fungování moci výkonné a s tím spojené důvěry veřejnosti v právní stát. Nepřiznáním odkladného účinku bude stěžovatel muset snášet nezákonné požadavky žalovaného. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti zůstane naopak v platnosti předběžné opatření Městského soudu v Praze ze dne 3. 6. 2009, č. j. 11 Ca 91/2009 - 16, dle kterého byl žalovaný povinen prozatímně se zdržet nárokování svého požadavku.

Žalovaný ve vyjádření k návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku nepovažuje žádný z důvodů uplatněných v návrhu za relevantní. Hodnocení důkazních prostředků náleží pouze správcům daně a nemá žádný přesah do kompetence žalovaného. Stěžovatel svým postojem pouze předjímá výsledky kontroly, které ovšem sám brání. Namísto, aby se stěžovatel soustředil na svou procesní obranu, a priori zcela odmítá dozorovou činnost žalovaného nad zpracováním osobních údajů. Stěžovatel může proti výsledku kontroly podat opravný prostředek.

Poskytnutím listin žádná újma stěžovateli nevznikne, žalovaný je vázán zákonnou povinností mlčenlivosti a zákonnou povinností zajištěné doklady ochraňovat proti ztrátě, zničení, poškození či zneužití. Přiznáním odkladného účinku vznikne naopak újma

žalovanému, který nebude oprávněn kontrolu zahájenou v roce 2008 řádně dokončit. Újma vznikne také V. T., který byl oprávněn očekávat prošetření svého podnětu v časově přiměřené době.

Předmětem sporu je tedy pouze to, zda stěžovatel, resp. celá daňová správa jako jeden z největších správců osobních údajů mezi orgány veřejné moci, bude či nebude podléhat nezávislému dozoru ze strany žalovaného, jak vyplývá z příslušného zákona, jakož i ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES.

Žalovaný navrhuje, aby návrhu na přiznání odkladného účinku nebylo Nejvyšším správním soudem vyhověno.

Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užijí přiměřeně.

Dle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Vzhledem k tomu, že předmětem sporu je posouzení vzájemného postavení dvou správních orgánů z hlediska jejich zákonné kompetence, kdy jejich zcela rozdílné právní pojetí znamená porušení zákonných povinností jedním či druhým, které může navíc vést k prohlubování tohoto sporu resp. generování sporů dalších a může v teoretické rovině dokonce vést k zásahu do výkonu správy daní či do zájmu samotných daňových subjektů, má kasační soud za to, že je na místě odkladný účinek kasační stížnosti přiznat.

Nepřiznání odkladného účinku by mohlo negativně ovlivnit postavení stěžovatele při výkonu správy daní. V této souvislosti Nejvyšší správní soud zároveň podotýká, že žádné negativní důsledky, které by mohly přiznáním odkladného účinku vzniknout žalovanému či dokonce pisateli podnětu nenalezl. Přiznání odkladného účinku totiž neznamená nic jiného, než to, že do rozhodnutí kasačního soudu stěžovatel nebude povinen čelit opakovaným výzvám k předložení požadovaných dokumentů ze strany žalovaného a nebude tak vystaven případnému porušení zákonné povinnosti mlčenlivosti či případnému opakovanému uložení sankce ze strany žalovaného. Žalovanému po dobu trvání odkladného účinku žádná nepoměrně větší újma než stěžovateli vzniknout nemůže.

Dospěje-li soud k závěru, že žalovaný spornými oprávněními disponuje, nebude přiznáním odkladného účinku znemožněno, aby tato oprávnění žalovaný uplatnil, a to i vůči stěžovateli v projednávané věci, a jejich porušení sankcionoval. Trvá-li spor již několik let, pak přiznání odkladného účinku v řízení před Nejvyšším správním soudem, který žaloby na ochranu před nezákonným zásahem rozhoduje v přednostním režimu, tj. v řádu několika měsíců, nemůže logicky pisatele podnětu zásadním způsobem poškodit.

Ve veřejném zájmu pak je zejména to, aby bylo vzájemné postavení stěžovatele a žalovaného bez jakýchkoliv negativních důsledků vyjasněno, nikoli aby do doby než zdejší soud rozhodne, docházelo k prohlubování sporu a ukládání dalších sankcí.

Po zhodnocení zjištěných skutečností tak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě naplněny, a proto rozhodl tak, jak je ve výroku uvedeno.

Závěrem zdejší soud připomíná, že přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nikterak nepředjímá své rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. července 2012

JUDr. Radan Malík
předseda senátu